

20 בדצמבר 2009

עדכן התפתחויות כלכליות אחרונות בשטחי הרשות הפלסטינית

נמשך השיפור במצב הכלכלי בגדה (עפ"י נתוני המתפ"ש, הלמ"ס הישראלית והלמ"ס הפלסטינית):

1. **תל"ג:** ברבעון הראשון של שנת 2009 נרשמה עליה בשיעור של 5.6% בתוצר הלאומי הפלסטיני בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. כן נרשמה עליה בשיעור של 5.4% אחוזים ברבעון השני השנה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.
2. **תעסוקה:** עפ"י נתוני המתפ"ש, שיעור האבטלה ירד מ-19% ברבעון הראשון של 2008 ל-17.7% ברבעון הראשון השנה. בנוסף, שיעור האבטלה ירד עוד מ-18.2% ברבעון השני אשתקד ל-16.4% ברבעון השני השנה. מובילת האבטלה בגדה הינה העיר חברון. לעומת זאת, על פי נתונים פלסטיניים רשמיים, שיעור האבטלה בגדה דווקא עלה, מ-15.9% ברבעון הראשון השנה ל-17.8% ברבעון השני.
3. **צמיחה:** בראיון שנתן לשבועון האמריקני החשוב "ניוזוויק", אמר ראש הממשלה הפלסטיני, ד"ר סלאם פיאד, כי הוא צופה שבשנת 2009 תגיע הצמיחה בשטחי הרשות לשיעור של 8% ואולי יותר. שליח הקוורטט טוני בלייר אף אמר כי יתכן ששיעור הצמיחה השנה בגדה יהיה דו-ספרתי.
4. **השקעות זרות:** שיעור ההשקעות הזרות בגדה גדל בשנת 2009 פי ששה בהשוואה לשנה שעברה.
5. **העברות כספים מישראל:** ישראל ממשיכה להעביר כספי מיסים לרשות הפלסטינית. בחודש נובמבר אישר משרד האוצר להעביר לפלסטינים 330 מיליון שקלים. לשם השוואה, בחודש אוקטובר הועברו לפלסטינים 293 מיליון שקלים.
6. **תנועת משאיות בין ישראל לגדה:** במחצית הראשונה של השנה חל גידול של 41% בתנועת המשאיות בין ישראל לגדה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.
7. **מכירות מהרש"פ לישראל:** במחצית הראשונה של 2009 חל גידול של 8% במכירות מוצרים מהרש"פ לישראל, מ-136 מיליון דולר ל-147 מיליון דולר.
8. **רכישות פלסטיניות מישראל:** חלה ירידה בשיעור של 9.5% ברכישות הרש"פ מישראל בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד (מ-796 מיליון דולר ל-720 מיליון).
9. **תעסוקת פלסטינים בישראל:**
 - בספטמבר 2009 הגיע מספר האישורים שניתנו לפלסטינים לעבוד בישראל ובהתנחלויות ל-54,318. 86% מבעלי האישורים הללו – 47,161 במספר, אכן ניצלו אותם.
 - בנוסף, חל השנה גידול בשיעור של 8.4% במספר הפלסטינים המועסקים בישראל,

בהשוואה לשנת 2008.

- כ-14% מכוח העבודה הפלסטיני מועסק בישראל או בעסקים ישראלים בהתנחלויות.

שת"פ כלכלי ישראלי-פלסטיני:

10. בנק ההשקעות האירופי אישור ב-17/11 מתן הלוואה של 250 מיליון יורו לחברת החשמל הישראלית. בעקבות זאת, נחתם הסכם בינה לבין חברת החשמל הפלסטינית, בתיווך בנק ההשקעות האירופי, לשם בניית ארבע תחנות כוח בגדה המערבית. הפרויקט יבוצע בידי חברת החשמל הישראלית ואילו בנק ההשקעות האירופי יעניק את חבילת ההלוואות לבניית קווי המתח מישראל ולהקמת התחנות עצמן.

11. לרגל עיד אלאדחא (חג הקורבן), מסר דובר צה"ל על ההקלות הבאות לאוכלוסייה הפלסטינית:

- ניתנו אישורים למשפחות פלסטיניות להיכנס ארצה על מנת לבקר את קרוביהן.

- אזרחים ישראלים הורשו להיכנס לטולכרם עם מכוניותיהם.

- הוסרו לצמיתות למעלה מ-50 מחסומים בכל רחבי הגדה.

12. שר הכלכלה הפלסטיני, ד"ר חסן אבו לבדה, אמר בעת טכס פתיחתו של סניף משרד הכלכלה בחברון כי אין לסחור במוצרים המיוצרים בהתנחלויות, אשר היקף המכירות שלהם בשוק הפלסטיני עומד לדבריו על 500 מיליון דולר – כ-12% מההכנסה הלאומית הפלסטינית. בהקשר זה אמר כי יושק בקרוב אתר אינטרנט חדש להחרמת המוצרים הללו, בו יופיעו פרטיהם, וכי נגד אותם סוחרים פלסטיניים שיתפסו סוחרים במוצרים הללו ינקטו צעדי הרתעה שכן לדבריו מדובר בבגידה.

13. התאחדות אגודות הפועלים הפלסטיניים קראה השבוע לכל הפועלים הפלסטיניים באשר הם שלא לעבוד בהתנחלויות והפנתה בקשה לרשות הפלסטינית למצוא להם מקומות עבודה חלופיים.

14. סניף טובאס של התאחדות אגודות הפועלים הפלסטיניים הוציא השבוע כרוז המנחה להחרים כנס שקיימה עמותת "קו לעובד" בעמק הירדן עבור פועלים חקלאיים. הכרוז תאר את הכנס, אליו הוזמנו גם פלסטינים, כ"קריאה בלתי מקובלת לנורמליזציה ופגיעה בזכויותיהם הלאומיות של פועלינו".

יצוא:

15. יותר מ-300 טונות של צמחי מרפא המגודלים בצפון הגדה מיוצאים לשווקים בארה"ב

ובמדינות האיחוד האירופי. מנהל הפרויקט אמר כי הרעיון לגדל צמחי מרפא עבור שווקים בחו"ל עלה עוד בשנת 2007 ומומש באמצעות הון של שני מיליון דולר, אשר 40% מהם מומנו ע"י USAID. כיום עומד ההון העצמי של החברה המגדלת את הצמחים הללו על 3 מיליון דולר והיא מעסיקה 100 עובדים. צמחי המרפא נקטפים ומיוצאים לחו"ל בתוך 24 שעות, כאשר על האריזה נכתב "Made in Palestine".

סיוע בינלאומי לכלכלה הפלסטינית:

16. מנכ"ל התאחדות לשכות המסחר הפלסטיניות נפגש (8/12) בראמאללה עם נציגי ארגון העבודה הבינלאומי (ILO) ולשכת התעשייה של דרום שבדיה, אשר חתמו על מזכר הבנות לתמיכה במגזר הפרטי הפלסטיני. בעקבות המזכר תערוך התאחדות לשכות המסחר הפלסטיניות מיפוי של SMEs בשטחי הרשות.

נדל"ן:

18. משרד העבודות הציבוריות הפלסטיני חתם על חוזה לבנית בית הנשיאות הפלסטינית במסגרת קרית ממשלה חדשה שתיבנה בשכונת אלמיסיון בראמאללה. עלותו הכוללת של הפרויקט, שצפוי להסתיים בשנת 2012, מוערכת ב-31 מיליון דולר.

19. עפ"י דיווחים בתקשורת הפלסטינית, חברת "ביתי" הבונה את העיר החדשה "רואבי" סיימה בימים האחרונים את מדידת אתר הבניה, אשר שטחו עומד על למעלה מ-800 דונם. בנוסף, החלה החברה לבחון הצעות מחיר מקבלנים לקראת תחילת העבודות להכשרת השטח.

תיירות:

20. שרת התיירות הפלסטינית, ד"ר ח'לוד דעיבס, התראיינה לסוכנות הידיעות הפלסטינית "ופא" (7/12) ומסרה כי בשנה האחרונה חלה עליה במספר התיירים הזרים הבאים לרשות הפלסטינית. היא ייחסה את ההישג לשיפור במצב הבטחוני והכלכלי ולהחלטתן של מדינות רבות למתן את אזהרות הנסיעה לשטחי הרשות. בנוסף אמרה כי משרדה משקיע תשומות מרובות בשלושה מישורים:

- שיווק הרשות הפלסטינית בחו"ל כיעד תיירותי באמצעות השתתפות בתערוכות ופתיחת לשכות תיירות במדינות שונות.
- הזמנת משלחות של חברות נסיעות זרות.

• שת"פ עם המגזר הפרטי בשיפור השירות לתייר.

21. באשר לשת"פ פלסטיני-ישראלי בתחום התיירות אמרה ד"ר דעיבס כי בשלוש השנים האחרונות היו נסיונות לתיאום עם הצד הישראלי בתמיכת הקוורטט והצוות של ג'ורג' מיטשל (השליח האמריקני לתהליך המדיני), על מנת להסיר את המכשולים בפני פיתוח התיירות בשטחי הרשות, אלא שמאמצים אלה לא נחלו הצלחה בשל צעדיה של ישראל. היא הוסיפה כי מרבית התיירים לגדה הינם צליינים המגיעים גם לישראל, לירדן ולמצרים, אלא ש-70 אחוזים מהאתרים הדתיים באיזור נמצאים בשטחי הרשות הפלסטינית. התלוננה על כך שלמרות זאת, ישראל אינה רואה ברשות הפלסטינית שותפה במישור התיירותי. לסיכום, אמרה כי התיירות הינה משאב מרכזי בכלכלה המקומית עד כדי כך שהיא נחשבת ל"נפט הפלסטיני".
22. בראיון אחר לתקשורת הפלסטינית אמרה השרה דעיבס כי היא צופה שעד תום שנת 2009 יגיעו לשטחי הרשות שני מיליון תיירים.
23. משלחות ממשרדי התיירות של גרמניה וספרד ביקרו בגדה בתחילת החודש בהזמנת משרד התיירות הפלסטיני. ביקורן נמשך ששה ימים ובמהלכם ביקרו חברי המשלחות באתרי התיירות הדתיים בגדה ובישראל. יצוין כי תכנית הבאתן של משלחות תיירים מחו"ל לגדה ממומנת ע"י USAID.

שונות:

24. משרד התקשורת הפלסטיני הודיע השבוע כי החל בעבודה לקראת החזרת שירותי הדואר הפלסטיני על כנם. בטקס שנערך ב-15 בדצמבר בבנין הנהלת הדואר בראמאללה הושקו ששה כלי רכב לחלוקת דואר ולוגו חדש – ציפור הצבועה בצבעי הדגל הפלסטיני. בנוסף, יצוין כי לאחרונה קיבלה הרשות הפלסטינית קוד מיוחד מארגון הדואר העולמי, המאפשר לראשונה לשלוח דברי דואר מהעולם ישירות לשטחי הגדה והרצועה.